

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 24 декември 2020 година, врз основа на примена жалба од Истражувачка репортерска лабораторија (ИРЛ), ја донесе следната:

ОДЛУКА

Интернет – порталот „Лидер“ , со текстот насловен „Сведоштво за голгота на скопските клиники: Филипче, дали треба пациентите во ходник да умираат?“, го прекрши Кодексот на новинарите во членот 1.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 10 декември 2020 година, Истражувачката репортерска лабораторија (ИРЛ) поднесе жалба за текстот со наслов „Сведоштво за голгота на скопските клиники: Филипче, дали треба пациентите во ходник да умираат?“, објавен на 10 декември 2020 година, на интернет – порталот „Лидер“ (www.lider.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување и незастапена втора страна, односно дека Кодексот на новинарите е прекршен во членот 1.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „Лидер“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот не одговори на наводите на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и едногласно одлучи дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членот 1.

Член 1: „Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 24 декември 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата, најнапред, утврди дека се работи за текст кој пренесува сведоштво на пациентка, која своите непријатни искуства на скопските клиники ги објавила на социјалната мрежа Фејсбук. Оспорениот текст, несомнено, е од широк јавен интерес, зашто проблемите на граѓаните во јавното здравство се легитимна новинарска цел и не смеат да бидат изземени од прашања за кои јавноста треба да биде информирана.

Сепак, членовите на Комисија се согласија дека текстот е едностран и не ги опфаќа сите значајни аспекти на темата. Новинарот требало да ја прошири темата и да побара одговори од Министерството за здравство или од некоја од клиниките, кои ги посочува пациентката. На тој начин, авторот ќе дадел целосна и појасна слика за темата и ќе можел јасно да ја лоцира одговорноста за евентуалните пропусти при третманот и лекувањето на жената.

Во овој контекст, Комисијата потсетува дека медиумите се одговорни и за искажаното на социјалните мрежи, зашто со нивното објавување таквите содржини добиваат јавност. Во отсуство на официјална потврда на објавените тврдења, авторот морал да изрази резерва и воздржаност кон статусот на социјалните мрежи, наместо да ги нуди како извесен епилог. Во такви случаи, новинарите се обврзани да ги проверат информациите за да ја избегнат опасноста од манипулации и дезинформирање на јавноста.

Оттука, членовите на Комисијата најдоа дека порталот „Лидер“ го прекршил **членот 1** од Кодексот на новинарите, чија отстапка е нагласена во насловот од текстот:

„Сведоштво за голгота на скопските клиници: Филипче, дали треба пациентите во ходник да умираат?“

Новинарот треба да обезбеди „втора страна“, односно да им даде можност на сите засегнати во новинарскиот производ да го кажат својот став. Ова особено во случаи кога новинарот изнесува сомневања или обвинувања или кога некој е предмет на напад и критика.

Проверката на податоците и точноста се морални императиви на новинарството, затоа новинарот е должен да ја провери информацијата од што е можно повеќе извори, а најмалку два меѓусебно неповрзани извора.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердџан Ахмет.

Се обврзува интернет – порталот „Лидер“ (www.lider.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

